

Samenvatting & Advies Quicksan 1221 - Sporthal Bathmen 2024

Dit document is opgesteld in het kader van de bouw van een nieuwe sporthal in Bathmen en het herinrichten van het sportcomplex met nieuwe sportvelden, terrassen en paden. Hierbij zullen diverse bodemingrepen plaatsvinden, waarvan van een deel van de ingrepen duidelijk is dat zij dieper dan 50 cm onder maaiveld zullen reiken (bouw sporthal, aanleg wadi en boomplantvakken). Voor de andere ingrepen is nog onduidelijk tot welke diepte deze ingrepen zullen reiken (sloop bestaande bebouwing, aanleg paden en terrassen, saneren oude sportvelden, nuts-voorzieningen). Echter, ook zonder deze ingrepen, gaan de ingrepen waarvan de diepte wel bekend is, over de vrijstellingsgrenzen en onderzoeksgrenzen van de beleidswaarden 2 (2.500 m²) en 3 (500 m²) heen. **Dit betekent dat hier archeologisch vervolgonderzoek noodzakelijk is.**

De informatie uit deze Quicksan kan tevens gebruikt worden om de plannen zo aan te passen dat deze het bodemarchief niet of minimaal verstoren. **Zodra de plannen wijzigen, dienen deze dan opnieuw getoetst te worden aan het archeologiebeleid.**

De verdere onderbouwing van deze samenvatting en advies vindt u in de onderstaande Quicksan.

(Selectie)Advies en actiepunten:

- **Geadviseerd wordt om een verkennend booronderzoek uit te laten voeren.** Een verkennend booronderzoek is nadrukkelijk niet bedoeld om vindplaatsen te lokaliseren, maar bedoeld om landschapsvormen (met bijhorende archeologische verwachtingen) te begrenzen. Tevens is het verkennend booronderzoek bedoeld om de dieptes en intactheid van archeologische sporenniveaus vast te stellen. Zo kan gekeken worden in welke mate de aanleg van de bestaande bebouwing en sportvelden al voor verstoring hebben gezorgd. Hierbij wordt geadviseerd om in het booronderzoek de locaties van sportvelden nadrukkelijk mee te nemen, waardoor maatwerk advies mogelijk is over de diepte van de archeologische relevante lagen gezet tegenover de ingrepen.

Hierbij is het mogelijk dat uit het booronderzoek komt, dat er aanvullend archeologisch vervolgonderzoek uitgevoerd moet worden. Dit kan bestaan uit een proefsleuvenonderzoek of een opgraving. Het archeologisch booronderzoek dient uitgevoerd te worden door een gecertificeerde partij. Voorafgaand aan het onderzoek dienen zij een Plan van Aanpak op te stellen dat door de bevoegde overheid moet worden goedgekeurd. Archeologie Deventer (e.mittendorff@deventer.nl) kan adviseren bij het tot stand komen van de opdracht aan een externe partij.

Kosten

De kosten van verder archeologisch onderzoek en de uitwerking hiervan zijn voor rekening van de initiatiefnemer.

Quickscan Archeologie – Sporthal Bathmen

Auteur: M. van der Wal
Datum: 10-6-2024
Adviesnr.: 1221

1 Inleiding en werkwijze Quickscan

Het betreft hier een analyse van de aanwezige kennis over de ondergrond van het plangebied *Sporthal Bathmen* (Afb. 1.1), om te bepalen of er vervolgstappen nodig zijn, of dat de archeologische verwachting van het gebied al naar mening van het bevoegd gezag voldoende vast staat.

1.1 Administratieve gegevens

Projectnummer Archeologie Deventer	A1221
Projectnaam:	Sporthal Bathmen
Opdrachtgever:	Gemeente Deventer
Contactpersoon opdrachtgever:	
Uitvoerder onderzoek	Archeologie Deventer
Bevoegde overheid:	Gemeente Deventer
Arch. deskundige bevoegde overheid	Drs. B. Vermeulen
Oppervlakte plangebied:	Ca. 86.854 m ²
Oppervlakte onderzoeksgebied	Ca. 86.854 m ²
Huidig grondgebruik	Sportveld, verharding, gras
Globale hoogteligging t.o.v. NAP:	9,24 m – 10,37 m+ NAP
Grondwatertrap	VII
Locatie:	
Gemeente:	Deventer
Plaats:	Bathmen
Toponiem:	De Looënk
Centrum coördinaten:	X: 217.384,68, Y:473.889,90
Kadastraal perceel:	3793,4209,4363,4365,4578,4865 t/m 4882
Beheer en plaats documentatie:	Archeologie Deventer, na afronding onderzoek DANS-EASY

1.2 Kader, vraagstelling en richtlijnen

Gemeente Deventer is van plan om het plangebied te herontwikkelen en daarbij onder meer een nieuwe sporthal te realiseren met nieuwe sportvelden. Op de vigerende archeologische beleidskaart, vastgesteld in 2015, kent het plangebied de archeologische beleidswaarden 1, 2, 3 en 4. Deze beleidswaarden zijn in het (tijdelijke) omgevingsplan (voorheen bestemmingsplan *Chw bestemmingsplan Deventer, stad en dorpen deel D*) vertaald naar de regels (voorheen dubbelbestemming) Waarde – Archeologie 2, Archeologie 3 en Archeologie 4. Er is besloten om voor gronden met een beleidswaarde 1 geen regel op te nemen.

De vraagstelling van deze Quickscan luidt als volgt:

Wat is de archeologische verwachting van het plangebied en is archeologisch onderzoek voorafgaand aan de voorgenomen ingreep noodzakelijk?

Met als deelvragen:

- *Wat is de aard, datering, omvang en diepteligging van de eventuele verwachte archeologische resten?*
- *Wat is de verstoringgraad van het plangebied?*
- *Wat zijn de consequenties van de ingreep voor de eventuele archeologische resten in het plangebied?*

1.3 Afbakening plan- en onderzoeksgebied en huidige situatie

Het plangebied is gelegen aan de zuidoostzijde van Bathmen. Het plangebied beslaat het sportcomplex van de Algemene Bathmense Sportvereniging. Het plangebied is dan ook voornamelijk in gebruik als sportveld, als parkeerplaats of bebouwing (sporthal) (Afb. 1.1). Voor de Quickscan is een onderzoeksgebied gedefinieerd met een straal van 500 m rond het plangebied.

Afb. 1.1: Ligging van het plangebied.

Milieurisico's en Ontploffbare Oorlogsresten

Voor het inventariseren van milieurisico's is de Omgevingsrapportage Overijssel geraadpleegd. Hieruit blijkt dat in 2005, 2017 en 2022 verkennende milieukundige onderzoeken hebben plaatsgevonden in het plangebied. In dit rapport¹ is geconcludeerd dat er geen milieukundige belemmeringen zijn voor toekomstige ontwikkelingen.

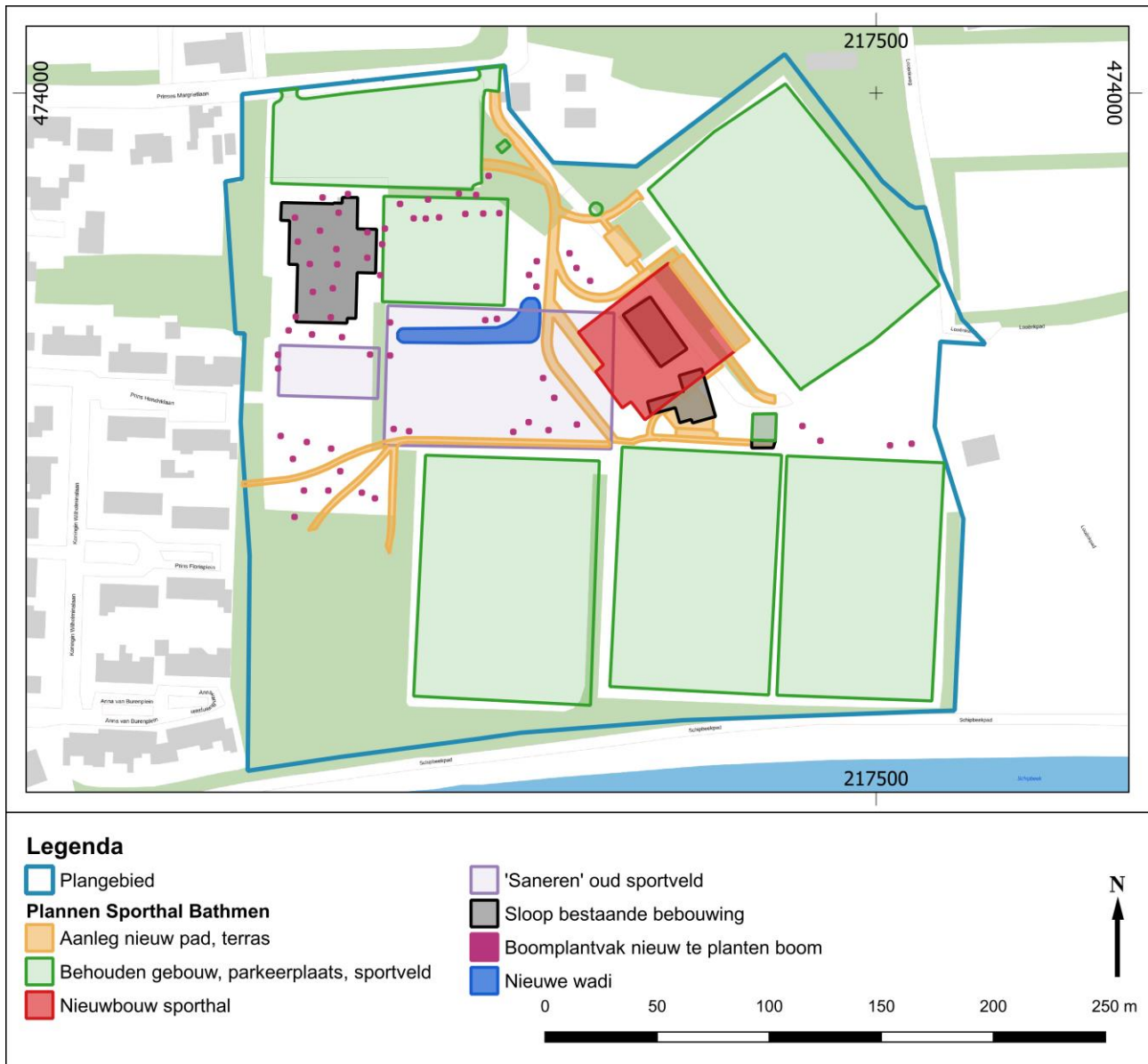
Tevens is de Munitierisico-kaart van de gemeente Deventer geraadpleegd. Het terrein is aangemerkt als 'Onverdacht'.² Zodoende is er geen sprake van verhoogde risico's voor het aantreffen van niet-gesprongen explosieven en munitie.

1.4 Aard en consequenties van het plan

Voor het plangebied *Sporthal Bathmen* is men van plan om de bestaande sporthal en twee andere gebouwen te slopen en een nieuwe sporthal op een andere plek te bouwen. Ook worden oude sportvelden gesaneerd en nieuwe terrassen en paden aangelegd. Tevens wordt een deel van de bomen gekapt om plaats te maken voor de nieuwe sporthal en worden ter compensatie nieuwe bomen gepland, en wordt een wadi aangelegd (Afb. 1.2).

¹ Bodeminformatie Dynamisch rapport 21-05-2024 Omgevingsdiensten Overijssel.

² Van Oers, 2014.

Afb. 1.2. Het plangebied met de voorgenomen ingrepen, zoals bekend op het moment van schrijven.

De diepte van de diverse ingrepen is nog niet voor alle ingrepen bekend. Voor de bouw van de nieuwe sporthal is al wel bekend dat die verstoring aldaar dieper dan 50 cm zal gaan. Voor de aanleg van de wadi en de boomplantvakken voor de nieuwe bomen wordt aangenomen dat deze eveneens dieper dan 50 cm onder het maaiveld reiken. Het is niet duidelijk in hoeverre de aanleg van de nieuwe paden en de terrassen ook dieper zullen reiken dan 50 cm onder maaiveld, maar er wordt vanuit gegaan dat deze niet dieper zullen reiken dan 50 cm.

Van de ingrepen waarvan het zeker is dat zij dieper gaan dan 50 cm onder maaiveld (nieuwe sporthal, wadi, en boomplantvak), vindt ca. 592 m² plaats in een zone met waarde 3 en ca 2.690 m² in waarde 2 (zie ook Afb. 1.3):

Ingreep	Waarde 1	Waarde 2	Waarde 3	Waarde 4	Totaal
Nieuwbouw sporthal	0 m ²	2.045 m ²	549 m ²	0 m ²	2.594 m ²
Aanleg Wadi	0 m ²	541 m ²	0 m ²	0 m ²	541 m ²
Boomplantvakken	5 m ²	104 m ²	43 m ²	0 m ²	152 m ²
Totaal	5 m²	2.690 m²	592 m²	0 m²	3.287m²

Tabel 1: De ingrepen die zeker dieper dan 50 cm onder maaiveld reiken per archeologische beleidswaarde.

Hier zijn de oppervlaktes van de aanleg van de paden, terrassen, sleuven voor nieuwe riolering, kabels en leidingen en eventuele infiltratiekranen dus nog niet bij meegenomen. Ook de sloop van bestaande bebouwing kan de bodem verstoren. De waarden zijn cumulatief (zie par. 1.5) en de voorgenomen plannen zullen daarbij

de vrijstellingsgrenzen van de beleidswaarde overschrijden, zie ook par.1.5 en gaan hier mee ook over de onderzoeksgrens van de beleidswaarden heen, zie ook Afb. 1.3.

1.5 Toepassing gemeentelijk beleid

In 2015 is door de gemeenteraad het archeologiebeleid van de gemeente Deventer vastgesteld in de vorm van een beleidskaart en een onderbouwing.³ Het archeologiebeleid wordt zo nodig tussentijds geactualiseerd, om de door het bevoegd gezag in een selectiebesluit vrijgegeven gebieden op de beleidskaart op te nemen. De archeologische beleidskaart vormt de basis voor de regels 'Archeologie', zoals die in het Omgevingsplan zijn gehanteerd.⁴ De archeologische verwachting die een gebied heeft, worden vertaald naar beleidswaarden op de beleidskaart. In het omgevingsplan zijn deze vertaald naar een regel 'Archeologie'. Voor de locatie van de *Sporthal Bathmen* geldt dat deze op de archeologische beleidskaart beleidswaarden 1, 2, 3 en 4 kennen (Afb. 1.3).

Waarde - Archeologie 1

Voor de gebieden met een lage verwachtingswaarde (beleidswaarde '1') is de kans dat een bodemingreep het bodemarchief verstoort door de lage dichtheid aan vindplaatsen en de veelal relatief kleine oppervlakte van die vindplaatsen, zeer klein. Eigenlijk komt dit type resten vooral aan het licht bij archeologische begeleiding van grootschalige werkzaamheden. Daarom is voor deze beleidswaarde een vrijstellingsoppervlakte van 10.000 m² gehanteerd. Boven de 10.000 m² geldt een meldingsplicht. Dit type omvangrijke werkzaamheden is over het algemeen op ruim op tijd bekend bij de gemeente. Een regel is daarmee een relatief zwaar middel dat voor deze groep leidt tot onnodige administratieve last. Er wordt daarom voor deze ingrepen actief contact gezocht met de initiatiefnemer met het verzoek om medewerking te verlenen aan een archeologische waarneming tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Op deze manier kan de archeologische verwachting steekproefsgewijs gecontroleerd worden.

Waarde - Archeologie 2

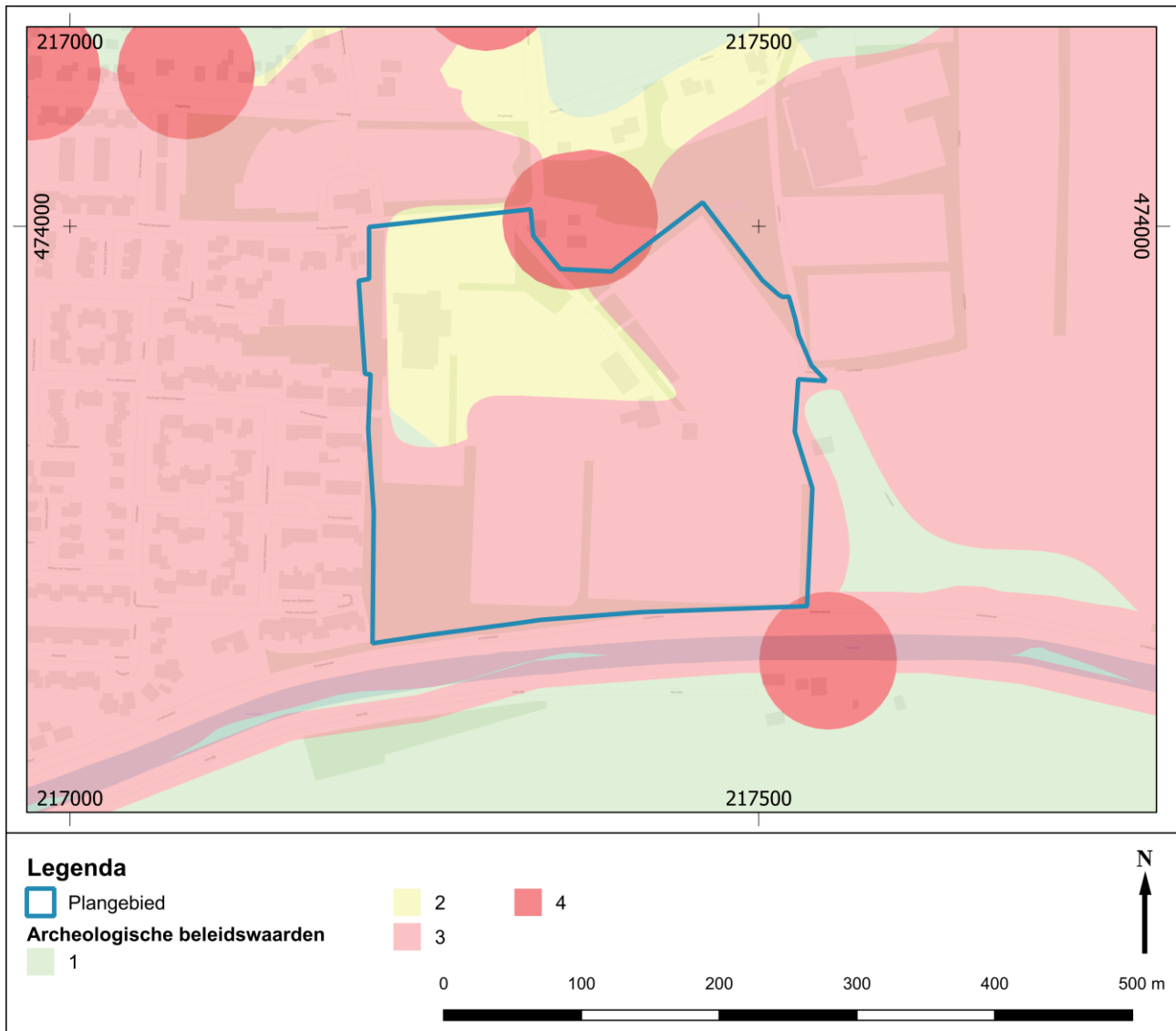
Op gronden met 'Waarde -Archeologie 2' mogen werkzaamheden tot een oppervlakte van 1.000 m² zonder archeologische voorwaarden worden uitgevoerd. Ook werkzaamheden die niet dieper reiken dan 0,5 m zijn vrijgesteld. Bij werkzaamheden die leiden tot een verstoring tussen 1000 m² en 2.500 m² dieper dan 0,5 m geldt een meldingsplicht. Bij werkzaamheden die leiden tot een verstoring groter dan 2.500 m² en dieper dan 0,5 m dient bij de aanvraag een archeologisch rapport te worden overlegd. Op basis van dit rapport kunnen voorwaarden aan de vergunning worden verbonden.

Waarde - Archeologie 3

Op gronden met 'Waarde - Archeologie 3' mogen werkzaamheden tot een oppervlakte van 200 m² zonder archeologische voorwaarden worden uitgevoerd. Ook werkzaamheden die niet dieper reiken dan 0,5 m zijn vrijgesteld. Bij werkzaamheden die leiden tot een verstoring tussen 200 m² en 500 m² dieper dan 0,5 m geldt een meldingsplicht. Bij werkzaamheden die leiden tot een verstoring groter dan 500 m² en dieper dan 0,5 m dient bij de aanvraag een archeologisch rapport te worden overlegd. Op basis van dit rapport kunnen voorwaarden aan de vergunning worden verbonden.

³ Vermeulen, 2015.

⁴ De bestemmingsplannen zijn met het ingaan van de Omgevingswet op 1 januari 2024, opgenomen in het tijdelijke Omgevingsplan, het Omgevingsplan van rechtswege. Voorheen was hier het bestemmingsplan *Chw Bestemmingsplan Deventer, stad en dorpen deel D* van toepassing.

Afb. 1.3: Het plangebied op de archeologische beleidskaart van de gemeente Deventer.

Waarde - Archeologie 4

Op gronden met 'Waarde - Archeologie 4' mogen werkzaamheden tot een oppervlakte van 100 m² zonder archeologische voorwaarden worden uitgevoerd. Ook werkzaamheden die niet dieper reiken dan 0,5 m zijn vrijgesteld. Bij werkzaamheden die leiden tot een verstoring tussen 100 m² en 200 m² dieper dan 0,5 m geldt een meldingsplicht. Bij werkzaamheden die leiden tot een verstoring groter dan 200 m² en dieper dan 0,5 m dient bij een aanvraag een archeologisch rapport te worden overlegd. Op basis van dit rapport kunnen voorwaarden aan de vergunning worden verbonden.

Meer dan één beleidswaarde

De vrijstellingsgrenzen in het archeologiebeleid gaan uit van de situatie dat de volledige ingreep gelegen is binnen één beleidswaarde. In de praktijk zijn er ook ingrepen die gelegen zijn binnen meerdere beleidswaarden, zoals hier het geval is. Uitgangspunt is hierbij dat beleidswaarden cumulatief zijn. Een gebied met beleidswaarde archeologie 3 heeft automatisch ook beleidswaarde archeologie 2 en lager, een gebied met beleidswaarde archeologie 4 automatisch ook beleidswaarde archeologie 3 en lager, enzovoort. Om de oppervlakte van elke beleidswaarde binnen de ingreep te bepalen worden dus bij de oppervlakte van deze beleidswaarde steeds ook de oppervlakten van alle hogere beleidswaarden binnen de ingreep opgeteld. Van laag naar hoog worden deze oppervlakten daarna per beleidswaarde archeologie getoetst aan de vrijstellingsgrenzen die voor die beleidswaarde archeologie van toepassing zijn. Dit bepaalt welk regime er geldt voor de gebieden met de getoetste beleidswaarde. De afweging bepaalt tevens het minimale regime dat geldt in de gebieden die een hogere beleidswaarde kennen. Aansluitend wordt de daaropvolgende hogere beleidswaarde getoetst. Indien op basis van deze toets een zwaarder regime wordt toegekend, is dat alleen

van toepassing op deze beleidswaarde en eventuele hogere beleidswaarden. Indien het regime op basis van deze toets lager uitvalt dan dat op basis van de eerder getoetste lagere beleidswaarde blijft het minimale regime van deze lagere beleidswaarde van toepassing.

Van de ingrepen waarvan het zeker is dat zij dieper gaan dan 50 cm onder maaiveld, zijn de oppervlaktes te zien in Tabel 1 (zie ook Afb. 1.3 en Afb. 1.4). Hier zijn de oppervlaktes van de aanleg van de paden, terrassen, sleuven voor nieuwe riolering, kabels en leidingen en eventuele infiltratiekragen dus (nog) **niet** bij meegenomen. Ook de sloop van bestaande bebouwing kan de bodem verstoren. De waarden zijn cumulatief, wat inhoudt dat de totale oppervlakte van de ingrepen die zeker dieper dan 50 cm gaan, per waarde de volgende is:

Archeologische beleidswaarde	Verstoringsoppervlak per beleidswaarde	Verstoringsoppervlak cumulatief
Beleidswaarde 1	5 m ²	3.287 m ²
Beleidswaarde 2	2.690m ²	3.282 m ²
Beleidswaarde 3	592 m ²	592 m ²
Beleidswaarde 4	0 m ²	0 m ²

Tabel 2: De bodemingrepen van Tabel 1 per archeologische beleidswaarde en cumulatief.

Afb. 1.4: Overzicht van de dieptes van de verschillende ingrepen in het plangebied.

Bovenstaande houdt in dat op basis van de nieuw te verstoren oppervlaktes zoals weergegeven in par. 1.4 kan gesteld worden dat zowel de vrijstellingsgrenzen als de onderzoeksgrenzen van in ieder geval de beleidswaarden 2 en 3 overschreden worden. Of ook de grenzen van beleidswaarde 4 overschreden worden, hangt af van de diepte van de ingrepen waarbij de diepte van de ingreep nog niet bekend is. Echter, ook zonder deze ingrepen, gaan de ingrepen waarvan de diepte wel bekend is, over de vrijstellingsgrenzen en onderzoeksgrenzen van de beleidswaarden 2 en 3 heen. Dit betekent dat hier archeologisch vervolgonderzoek noodzakelijk is.

Regime	≥ 0 m2	> 5 m2	> 10 m2	> 40 m2	> 100 m2	> 200 m2	> 500 m2	> 1000m2	> 2500 m2	> 10000 m2	Diepte Vrijstelling
Waarde 0	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	n.v.t.
Waarde 1	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Melding	0,5 m
Waarde 2	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Melding	Onderzoek	Onderzoek	0,5 m
Waarde 3	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Melding	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	0,5 m
Waarde 4	Geen	Geen	Geen	Geen	Melding	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	0,5 m
Waarde 5	Geen	Geen	Melding	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	0,3 m
Waarde 6	Geen	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	0,3 m
Waarde 7	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	0,3 m

Geen:

Bij bouwwerkzaamheden zullen aan de omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk of bouwwerken geen archeologische voorwaarden worden verbonden.

Ook is hier op basis van archeologie nooit een Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden nodig.

Meldingsplicht:

Bij bouwwerkzaamheden zal aan de omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk of bouwwerken een archeologische meldingsplicht worden verbonden.

Bij werkzaamheden die de bodem verstoren en niet samenhangen met een omgevingsvergunning bouwen is hier op basis van archeologie een Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden nodig. Ook hieraan zal alleen een meldingsplicht worden gekoppeld.

Bij een meldingsplicht dient de aanvrager de gemeente Deventer minimaal vijf dagen voor de aanvang van de werkzaamheden op de hoogte te brengen en de gelegenheid te bieden voor een archeologische waarneming. Deze waarneming kent een korte doorlooptijd en is voor rekening van de gemeente. Er kunnen echter geen stilstandskosten in rekening worden gebracht.

Indien blijkt dat de aanvraag deel uitmaakt van een groter plan dat in stukken wordt geknipt, zullen de verschillende deelaanvragen als één geheel worden behandeld.

Onderzoek:

Bij bouwwerkzaamheden wordt aan de omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk of bouwwerken de verplichting tot onderzoek of behoud van de mogelijk aanwezige archeologische resten verbonden.

Bij werkzaamheden die de bodem verstoren en niet samenhangen met een omgevingsvergunning bouwen is hier op basis van archeologie een Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden nodig. Ook hieraan zal de verplichting tot het doen van archeologisch onderzoek of het behoud van de resten worden verbonden.

Indien blijkt dat de aanvraag deel uitmaakt van een groter plan dat in stukken wordt geknipt, zullen de verschillende deelaanvragen als één geheel worden behandeld.

1.6 Werkwijze Quicksan

De aanleiding voor deze Quicksan is de bouw van een nieuwe sporthal in Bathmen en de herinrichting van het sportcomplex. Om vooraf rekening te kunnen houden met het archeologische bodemarchief, wordt hier een archeologische Quicksan uitgevoerd om de archeologische verwachting van het gebied in kaart te

brengen. Hierbij vormen de archeologische beleidskaart⁵ en de achterliggende verwachtingskaart⁶ de basis. **Wel wordt gekeken of er sinds het opstellen van deze documenteren, informatie beschikbaar is gekomen die tot wijzigingen in de archeologische verwachting zou kunnen leiden (Tabel 3).** Ook wordt gekeken of aanvullend historische onderzoek hier een meerwaarde kan hebben. Daarbij kan het zowel gaan om verdiepend historisch onderzoek, als om aanvullend onderzoek naar de constructie van de (bestaande) bebouwing. Door daarna de geplande ingrepen uit te zetten tegen de aangevulde archeologische verwachting kan een specifieke archeologische verwachting voor de voorliggende ingrepen opgesteld worden. De informatie uit deze Quicksan kan tevens gebruikt worden om de plannen zo aan te passen dat deze het bodemarchief niet of minimaal verstoren. **Zodra de plannen concreet zijn, of als deze wijzigen, dienen deze dan ook opnieuw getoetst te worden aan het archeologiebeleid.**

Uitgangspunt is dat in deze Quicksan dezelfde informatie wordt meegenomen als in een archeologisch bureauonderzoek conform sjabloon voor het archeologische bureauonderzoek. Echter veel van deze informatie is al opgenomen in de verwachtingskaart, beleidskaart en onderliggende rapporten. Deze informatie wordt hier niet herhaald. Wel wordt in de tabel hieronder een afweging gemaakt waar wijzigingen zijn opgetreden of waar aanvullend onderzoek zinvol is om te komen tot de locatiespecifieke archeologische verwachting voor het gebied. Vooral voor gebieden die een historische verwachting hebben, kan het nader bestuderen van bouwtekeningen, historische kaarten en bronnen uit de Tweede Wereldoorlog, een aanvullende waarde hebben.

Inventarisatie ontbrekende en aanvullende informatie

Onderdeel	Wijziging t.o.v. de kaarten 2013 ⁷ / 2015 ⁸	Aard wijziging	Consequentie
Geomorfologie	Geen	n.v.t.	n.v.t.
Bodemkunde	Geen	n.v.t.	n.v.t.
Historische situatie	Geen	n.v.t.	n.v.t.
Bekende Archeologische waarden	Geen	n.v.t.	n.v.t.
Bekende verstoringen	Geen	n.v.t.	n.v.t.
Meerwaarde aanvullend historisch onderzoek	Geen	n.v.t.	n.v.t.
Meerwaarde aanvullend bouwtechnisch onderzoek	Geen	n.v.t.	n.v.t.

Tabel 3: Overzicht van de wijzigingen per onderdeel ten opzichte van de vastgestelde archeologische verwachtingskaart en beleidskaart van de gemeente Deventer.

2 Aanvullend bureauonderzoek

Hieronder wordt voor die onderdelen waar sinds het opstellen van de archeologische verwachtingskaart (relevante) wijzigingen hebben plaatsgevonden, de bureaustudie uit de verwachtings- en beleidskaart aangevuld (zie Tabel 3). Ook wordt hierbij per onderdeel gekeken naar de consequenties van deze wijzigingen voor het huidige/ onderhavige plan. Voor de verdere onderbouwing van de archeologische verwachting en het archeologiebeleid, wordt verwezen naar de rapportages behorende bij de archeologische verwachtingskaart⁹ en beleidskaart. Deze Quicksan en deze rapportages samen vormen de bureaustudie.¹⁰

Er hebben geen wijzigingen plaatsgevonden ten opzichte van het moment dat de archeologische verwachtingskaart en archeologische beleidskaart zijn opgesteld, die de archeologische verwachting voor het huidige plangebied veranderd. Ook zijn er geen aanwijzingen dat een aanvullend historisch onderzoek of het bestuderen van bouwtekeningen, kaarten of dergelijken een aanvullende waarde zullen hebben. De archeologische verwachting voor het plangebied blijft dus gehandhaafd zoals deze in de archeologische verwachtingskaart is opgenomen en vertaald naar de archeologische beleidswaarden 1, 2, 3 en 4 en daarmee de regels 'Archeologie 2', 'Archeologie 3' en 'Archeologie 4'.

⁵ Vermeulen, 2015.

⁶ Willemse et al., 2013.

⁷ Willemse et al., 2013.

⁸ Vermeulen, 2015

⁹ Willemse et al., 2013.

¹⁰ Vermeulen, 2015.

3 Werkwijze conclusie en gespecificeerde archeologische verwachting (samenvatting)

Voor het opstellen van deze Quicksan is gebruik gemaakt van de archeologische beleidskaart¹¹ en de achterliggende verwachtingskaart¹². Hierbij is gekeken welke wijzigingen er in de verwachting zijn opgetreden sinds het opstellen van deze kaarten. Ook is gekeken of aanvullend historische onderzoek hier een meerwaarde kan hebben. De informatie uit de kaarten is daar waar nodig aangevuld met nieuwe en verdiepende informatie.

De onderzoeksvragen van deze Quicksan kunnen als volgt worden beantwoord:

Wat is de archeologische verwachting van het plangebied en is archeologisch onderzoek voorafgaand aan de voorgenomen ingreep noodzakelijk?

Fysisch geografische verwachting

Het gebied is hoofdzakelijk gelegen op een fluviatiel terrasrest met (jong) dekzandwelingen en plaggendek in het zuiden en zuidoosten. Deze locaties kennen beleidswaarde 3. Het noordelijke deel van het plangebied heeft dezelfde ondergrond maar dan zonder plaggendek. Eventueel aanwezige archeologische resten liggen in dit deel dicht aan het oppervlak en zijn daardoor kwetsbaar (geweest) voor bodemingrepen. Daarom heeft deze locatie op fysisch geografische gronden een lage archeologische verwachting (beleidswaarde 1).

Historische verwachting

In de noordelijke punt van het plangebied bevindt zich een zone met beleidswaarde 4. Deze zone is gebaseerd op de aanwezigheid van twee historisch bekende boerderijen, de Uutvlog en Rietman. De Uutvlog is een erf dat voor het eerst vermeld wordt in 1505. Erf Rietman heeft een eerste vermelding in 1520, maar heeft een stichtingsperiode die vermoedelijk in de periode 1100-1500 ligt. Rond historische boerderijen worden op de verwachtingskaart buffers getrokken waarin oudere voorgangers en randverschijnselen (bijgebouwen, waterputten, diergraven enz.) verwacht kunnen worden. De kern van de erven heeft deze hoge archeologische verwachting, die is vertaald naar de beleidswaarde 4. Op basis van dergelijke bufferzones rond historische erven kent het noordelijke deel van het plangebied een beleidswaarde 2. In deze zone kunnen oudere voorgangers of randverschijnselen van de erven gevonden worden.

Binnen het plangebied en in de directe omgevingen zijn er geen archeologische onderzoeken uitgevoerd die de archeologische verwachting eventueel naar beneden of boven doen bijstellen.

Wat is de aard, datering, omvang en diepteligging van de eventuele verwachte archeologische resten?

Op basis van de fysisch geografische context, geldt in het zuidelijke deel van het plangebied een hoge archeologisch verwachting voor archeologische resten uit de prehistorie en Romeinse tijd. Eventueel aanwezige archeologische resten kunnen wijzen op kortstondige menselijke activiteiten (bv. jachtkampen) in de steentijd of op bewoningssporen (woonplaatsen, akkers, begraafplaatsen) uit de late prehistorie en Romeinse tijd. Eventueel aanwezige archeologische resten uit deze periode(n) zullen voorkomen als grondsporen zoals afval-, haard-, paal-, voorraad- en silokuilen. Vondstmateriaal kan bestaan uit aardewerk, dierlijk botmateriaal, hout, metaal en -slak, natuur- en vuursteen. Met name bij vindplaatsen uit de steentijd kan vondstmateriaal (vuursteen) een zeer belangrijke component van de vindplaats zijn.

Op basis van de historische verwachting geldt in het noordelijke deel van het plangebied een middelmatige en deels hoge verwachting voor archeologische resten uit de middeleeuwen en nieuwe tijd. Deze resten kunnen bestaan uit restanten van bijgebouwen (paalkuilen maar ook muren), waterputten, diergraven en greppelsystemen. Vondstmateriaal kan bestaan uit aardewerk, bouwkeraamiek, metaal, glas, dierlijk botmateriaal, slakmateriaal en natuursteen.

Op dit moment is nog niet duidelijk in hoeverre sprake zal zijn van een archeologische vindplaats en wat daarvan de omvang of begrenzing is. Ook is de exacte diepteligging van de archeologisch relevante lagen niet bekend voor dit gebied. Wel kan gezegd worden dat door het ontbreken van een conserverend plaggendek in een deel van het plangebied, eventuele archeologische resten mogelijk vlak onder het maaiveld liggen en daardoor kwetsbaar (geweest) zijn voor bodemingrepen.

¹¹ Vermeulen, 2015.

¹² Willemsse et al., 2013.

Wat is de verstoringsgraad van het plangebied?

Voor zover bekend zijn er geen grootschalige verstoringen binnen het plangebied aanwezig. Het is echter onbekend wat de aanleg van de huidige bebouwing en de aanleg van de sportvelden in het verleden voor verstoring hebben veroorzaakt.

Wat zijn de consequenties van de ingreep voor de eventuele archeologische resten in het plangebied?

Op het moment van schrijven is de omvang van een deel van de ingrepen bekend. Van de bouw van de sporthal, de aanleg van de wadi en de boomplantvakken is duidelijk dat deze over de dieptevrijstellingsgrens van 50 cm gaan. Van een deel van de ingrepen, die gezamenlijk een grote oppervlakte kennen, is de diepte van de ingrepen nog niet bekend (aanleg paden, aanleg terrassen, mogelijke nuts-voorzieningen, sloop bestaande bebouwing). Ook zonder deze ingrepen, gaan de ingrepen waarvan de diepte wel bekend is, over de vrijstellingsgrenzen en onderzoeksgrenzen van de beleidswaarden heen. Dit betekent dat hier archeologisch vervolgonderzoek noodzakelijk is.

Selectie)Advies en actiepunten:

- **Geadviseerd wordt om een verkennend booronderzoek uit te laten voeren.** Een verkennend booronderzoek is nadrukkelijk niet bedoeld om vindplaatsen te lokaliseren, maar bedoeld om landschapsvormen (met bijhorende archeologische verwachtingen) te begrenzen. Tevens is het verkennend booronderzoek bedoeld om de dieptes en intactheid van archeologische sporenniveaus vast te stellen. Zo kan gekeken worden in welke mate de aanleg van de bestaande bebouwing en sportvelden al voor verstoring hebben gezorgd. Hierbij wordt geadviseerd om in het booronderzoek de locaties van sportvelden nadrukkelijk mee te nemen, waardoor maatwerk advies mogelijk is over de diepte van de archeologische relevante lagen gezet tegenover de ingrepen.

Hierbij is het mogelijk dat uit het booronderzoek komt, dat er aanvullend archeologisch vervolgonderzoek uitgevoerd moet worden. Dit kan bestaan uit een proefsleuvenonderzoek of een opgraving. Dit archeologisch booronderzoek dient uitgevoerd te worden door een gecertificeerde partij. Voorafgaand aan het onderzoek dienen zij een Plan van Aanpak op te stellen dat door de bevoegde overheid moet worden goedgekeurd. Archeologie Deventer (e.mittendorff@deventer.nl) kan adviseren bij het tot stand komen van de opdracht aan een externe partij.

4 Literatuur en bronnen

4.1 Literatuur

Oers, M.S. van, 2014. *Historisch vooronderzoek naar de aanwezigheid van conventionele explosieven ter plaatse van gehele grondgebied van de gemeente Deventer (projectnummer 0414GPR3402.2)*, Amsterdam.

Vermeulen, B., 2015. *Onderbouwing vrijstellingsgrenzen Archeologie. Van verwachting naar beleid* (Interne Rapportages Archeologie Deventer 74), Deventer.

Willemse, N.W., L.J. Keunen, L.M.P. van Meijel & T. Bouma, 2013. *...Die plaatsen, welke in de Douwelerkolk verdrongen zijn... Fysisch- en historisch-geografische bouwstenen voor een archeologische verwachtingskaart van de gemeente Deventer* (RAAP Rapport 2571), Weesp.

4.2 Lijst van afbeeldingen

Alle afbeeldingen in deze Quickscan zijn vervaardigd door Archeologie Deventer, tenzij anders aangegeven.

Afb. 1.1: Ligging van het plangebied.	2
Afb. 1.2: Het plangebied met de voorgenomen ingrepen, zoals bekend op het moment van schrijven.	3
Afb. 1.3: Het plangebied op de archeologische beleidskaart van de gemeente Deventer.	5
Afb. 1.4: Overzicht van de dieptes van de verschillende ingrepen in het plangebied.	6

4.3 Kaarten:

Luchtfoto, 2023.

4.4 Websites:

www.omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart
www.overijssel.nazca4u.nl/rapportage/
www.ahn.nl/ahn-viewer
www.bodemdata.nl/basiskaarten
www.dinoloket.nl/ondergrondgegevens